

A HAKOORFF MÓDSZER

*„Mondd, és elfelejtik,
mutasd meg, és emlékezni fognak rá,
vond be őket, és tudni fogják!”
(Konfucius)*

Tisztelt Zenetanár Kollégáim!

Ismerkedjenek meg a HAKOORFF módszerrel, és bátran alkalmazzák saját ötleteikkel kiegészítve.

*

A nevem **Hasznosi Judit**, a Zeneakadémián szereztem középiskolai énektanár és karnagyi diplomát. Emellett "C" és "B" kategóriás néptáncoktatói diplomával is rendelkezem.

1996 óta részt veszek a salzburgi Carl Orff Intézet által szervezett nyári tanfolyamokon, ahol kiváló tanárok segítségével módszertani ötletek sokaságából válogathattam. Természetesen az a jó, ha felmérve a lehetőségeit, mindenki a saját képére formálja, alakítja, variálja azokat.

Kodály Zoltán és Carl Orff zenepedagógiai módszerére építve mozgással egészítem ki az éneklést, zenehallgatást. E módszer neve: HAKOORFF.

Munkám elismeréseként a salzburgi Carl Orff Intézet magyarországi képviselője lettem.

Kodály-, Orff-módszert - gazdagítva a magyar hagyomány népi játékaival és néptáncával - egyéni mozgáskultúrával, élvezetesen átvészselhetjük azt az időt, amikor valakinek megint eszébe jut a zeneoktatás fontossága.

Tapasztalataim alapján, amelyeket az ének-zene oktatása során szereztem, mondhatom, hogy a lehetőségek tárháza kimeríthetetlen, bátran kell cselekedni, cselekedtetni.

A kisgyermek spontán módon „alkot”. Zenét, dalt hallva táncol, játszik. Tevékenységét nem korlátozzák megfontolások. Expresszív alkotóképesség csak akkor bontakozik ki, ha a gyermeket gazdag játék környezet veszi körül, ha élményvilágából, képzeleteiből tud táplálkozni. (Antal László: Néptáncpedagógia)

Már a korai szakirodalom felhívja a figyelmet az aktívan művelt dalos játék, énekes-táncos játék fontosságára.

Kodály Zoltán (Kecskemét, 1882. december 16. – Budapest, 1967. március 6.) magyar zeneszerző, zenetudós, zeneoktató, népzenekutató, így fogalmazta ezt: „Mit kellene tenni? Az iskolában úgy tanítani az éneket és zenét, hogy ne gyötrelmem, hanem gyönyörűség legyen a tanulónak, s egész életére beleoltsa a nemesebb zene szomját.” (Kodály Zoltán: Gyermeknap beszéd)

A Kodály koncepció az éneklésen alapul, amihez énekelhető zenei anyagra van szükség. Kodály Zoltán és a kortársai által gyűjtött népzene bőséges repertoárt biztosít a tanítók, tanárok számára, hogy megismertessék és terjesszék kulturális örökségünket.

A Kodály koncepció lényegét tekintve nem változott meg, csak a körülmények lettek mások.

Rendeletek szabályozzák az énekórák számát, ami heti egy órára csökkent. Túlsúlyba került a hallásutáni daltanítás. Tanulóink mozgásigénye egyre nő, figyelemkoncentrációjuk ideje egyre csökken. E szorítások között ki kell találni a legösztönzőbb módszert, amivel sikert érhetünk el kultúránk megőrzésében és továbbadásában. A gyermekeknek „művészi értéket” adó élvezetes, a figyelmüket ébren tartó újfajta módszert kell kialakítani.

Carl Orff (München, 1895. július 10. – München, 1982. március 29.) német zeneszerző, karmester, zenepedagógus. 1924-ben Dorothee Güntherrel (testnevelés- és tánctanár, grafikus és író) közösen megalapították Münchenben a Güntherschule-t, amelyben testmozgást, ritmust, táncot és zenét egységben oktattak.

"Orff zenei nevelési elve: hagyjuk a gyermekeket közel kerülni a hangszerekhez, segítsük őket, hogy tudjanak a testükkel mint hangszerrel bánni, érzékeljék egész testükkel a zenét, legyen lehetőségük több mindent kipróbálni, hogy kedvet ébresszünk a zenetanuláshoz." (Gulyás Jánosné: Zenei Nevelés Irányzatai)

A Carl Orff által létrehozott zenepedagógiai módszer a ritmushangszerek használatát ösztönzi.

A jó hallású, de nem tisztán éneklő gyerekek örömmel veszik kezükbe a hangszert, mert részesei lehetnek ők is a zenei alkotásnak.

Nem kell ördögös hangszerekre gondolni! Xilofonok, glockenspielek, metalofonok, faütők, reszelők, különféle dobok, triangulum van a repertoárban.

Házilag készített ritmushangszerek sajátos színt vihetnek a ritmusjátékhoz, az énekelt dalok kíséréséhez.

Ezek használatát rövid idő alatt el lehet sajátítani.

HAKOORFF a gyógyítás szolgálatában

Négy éve a Neurológiai Klinika kérésére rendszeresen mozgásos, énekes foglalkozásokat tartok - a módszer alkalmazásával - Parkinson-kórban szenvedő betegeknek.

A Parkinson-kóros betegek számára az automatikusan vagy tudatosan indított mozgások vagy mozgássorozat végrehajtása egyre nehezebbé válik. A ritmus ingerként hat egy mozgássorozat tudatos végrehajtására.

Ezek az énekes, mozgásos foglalkozások javítják a betegek életminőségét:

- csökkentik a stresszt, szorongást és fájdalmat,
- javítják a mozgást, a légzést, a verbális és nonverbális kommunikációt,
- segítik az önkifejezést,
- a zenélés, a táncolás, az éneklés öröme néhány órára feledtetik mozdulataiknak korlátozottságát.

Hasznosi Judit
kórusvezető, énektanár
az Orff Schulwerk magyarországi
képviselője

